

ОЛЕКСАНДРА ПАЛЬЧЕВСЬКА

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ,
УКРАЇНА**

**МЕТЕОРОЛОГІЧНА ЛЕКСИКА
ТА ФРАЗЕОЛОГІЯ У НАРОДНІЙ КАРТИНІ СВІТУ
(НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, УКРАЇНСЬКОЇ
ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ)**

The article deals with the comprehension, revealing and systematization peculiarities of the factors influencing the ethno-cultural identity of meteorological vocabulary formation in the vernacular language picture of the world. The language world picture forms the relation of man to the world (nature, animals, self as an element of the world). It sets the human behavior rules in the world, defines relations to the world. Any world picture is determined by ethno-cultural factors. It relates to certain culture types, therefore, within the limits of any ethno-speaking community, it is possible to distinguish several world pictures (elite, mass, traditional, professional). Realizing through the various language subsystems, the world picture can be national, literary, vernacular, dialectal, slang, etc. At the same time, the vernacular language world picture, which embodies national culture, is largely realized through "naive", mythological ideas of the world. This variant of the world national image is one of the most significant for any ethnic group. Therefore, under the vernacular language world picture, we understand the system of traditional-popular ideas of the world, reflected in the totality of territorial-social communicative means. The perception of the surrounding world is realized through the idea of animate and inanimate nature and its phenomena. Vernacular consciousness conceptually verbalizes space and time, elements, natural phenomena, seasons and, of course, Heavens and Earth. The task of the proposed article is to study the metaphorical presentation of meteorological vocabulary in the vernacular picture of the world, connected with figurative nominations rethinking, on the material of three languages.

Key words: meteorological vocabulary, language world picture, vernacular world picture, metaphor, traditional folk notions about the world.

W danym artykule autor próbuje zbadać osobliwości systematyzacji czynników, które wpływają na formowanie słownictwa i frazeologii meteorologicznej w aspekcie etnokulturowym w ludowym językowym obrazie świata. Językowy obraz świata formuje stosunek człowieka do otaczającego świata (przyrody, zwierząt, samego siebie jako elementu świata). On określa zachowywanie człowieka, jego wzajemne kontakty ze światem. Językowy obraz tworzą czynniki etnokulturowe. On koreluje się z pewnymi typami kultury, dlatego w ramach każdej etnojęzykowej wspólnoty można wyodrębnić kilka obrazów świata (elitarną, masową, tradycyjną, zawodową). Realizując się przez różne podsystemy języka, językowy obraz świata może być ogólnonarodowy, literacki, ludowy, potoczny, dialektny, gwarowy itd. Więc ludowy językowy obraz świata, który odzwierciedla kulturę ludową, realizowano przez mitologiczne poglądy o świecie. Ten wariant narodowego obrazu świata jest jednym z najważniejszych dla każdego narodu. Dlatego pojęcie „ludowy językowy obraz świata” tłumaczono jako system tradycyjnych ludowych poglądów na świat odzwierciedlonych w całokształcie terytorialno-socjalnych środków komunikacyjnych. Odbieranie otaczającego

światu zrealizowano przez poglądy o żywej i martwej naturze oraz zjawiska przyrody. Ludowa świadomość konceptualnie werbalizowano przez przestrzeń i czas, żywioły, zjawiska przyrody, pory roku oraz zwykle niebo i ziemię. Zadaniem proponowanego artykułu jest zbadanie metaforycznej treści meteorologicznego słownictwa i frazeologii w ludowym obrazie świata związanych z nadaniem nowego znaczenia na materiale w trzech językach. Słowa kluczowe: słownictwo meteorologiczne, językowy obraz świata, ludowy obraz świata, metafora, tradycyjne ludowe poglądy na świat

У рамках антропоцентричної парадигми сучасної лінгвістики виявляється стійкий інтерес до людського фактору в мові, який, в тому числі, реалізується через пильну увагу дослідників до теорії мовних картин світу, що в повній мірі відображає своєрідність свігосприйняття народів, особливості їх світовідчуття. Наприклад, Б. А. Серебренников схилився до думки, що картиною світу є цілісний, глобальний образ світу, який є результатом всієї духовної діяльності людини¹, а Б. Уорф так називав «систему аналізу навколишнього світу»². У термінах І. Голубовської поняття мовної картини світу в сучасній антропологічній лінгвістиці має визначатися, виходячи з того змісту, який В. фон Гумбольдт вкладав у поняття «форми мови» (сума всього мовного змісту, внутрішня структура мови в цілому, глибинний принцип її породження)³.

Отже, пропонована розвідка присвячена осмисленню, виявленню та систематизації чинників, що впливають на формування етнокультурної своєрідності народної мовної картини світу та її стратифікації.

Мовна картина світу формує ставлення людини до світу (природи, тварин, самої себе як елемента світу). Вона задає норми поведінки людини в світі, визначає його взаємини зі світом. Картину світу визначають етнокультурні фактори. Вона співвідноситься з певними типами культури тому в межах будь-якої етномовної спільноти можна виокремити декілька картин світу (елітарну, масову, традиційну, професійні). Реалізуючись через різні підсистеми мови, картина світу може бути загальнонаціональна, літературна, народна, просторічна, діалектна, жаргонна і т.п.

При цьому народна мовна картина світу, яка втілює народну культуру, багато в чому реалізується через «наївні», міфологічні уявлення про світ. Цей варіант національного образу світу один з найбільш значущих для будь-якого етносу. Тому під народною мовною картиною світу ми розуміємо систему традиційно-народних уявлень про світ, відображену в сукупності територіально-соціальних комунікативних засобів. По суті, народна мовна картина світу близька до діалектної картини світу, під якою розуміють схему сприйняття дійсності, що склалася протягом багатьох століть

¹ Серебренников Б.А., Как происходит отражение картины мира в языке?, [в:] Роль человеческого фактора в языке. Язык и картина мира, Москва, 1988.

² Уорф Б., Отношение норм поведения и мышления к языку. Наука и языкознание. Лингвистика и логика, [в:] Новое в лингвистике, Москва, 1960, с. 190

³ Голубовська І.О., Етнічні особливості мовних картин світу, Київ, 2004.

існування соціуму, обмеженого певною територією і природними, економічними, господарськими умовами життя, які визначили особливості його ментальності та навколишнього світосприйняття⁴. Російська дослідниця Белякова С. М. під діалектною картиною світу розуміє «систему традиційно-народних уявлень про світ ..., відображену в сукупності територіально-соціальних комунікативних засобів»⁵.

Основні концепти, які втілюються в мові є етно- та культурно-маркованими. Тому впевнено можна стверджувати, що ціннісно-культурні смисли, закладені в мовний знак, відображають специфіку етнічного сприйняття навколишнього світу, своєрідність етномовної картини світу⁶. Будучи одним з об'єктів нашого дослідження, концептуальні утворення традиційної народної свідомості (ментальні проєкції або стереотипи) визначають специфіку етнічної картини світу.

Лексико-семантична система народної лексики характеризується поділом номінацій на дві глобальні тематичні групи: Людина та Оточуючий Світ. Кожна зі згаданих груп реалізується через менші тематично об'єднані кластери. Так, сприйняття оточуючого світу реалізується через уявлення про живу і неживу природу та її явища. Народна свідомість концептуально вербалізує простір та час, стихії, природні явища, пори року та звичайно небо та землю.

Завданням пропонованої розвідки є дослідження метафоричного представлення метеорологічної лексики та фразеології у народній картині світу, пов'язаного з образним переосмисленням номінацій, на матеріалі трьох мов. У такому випадку слушним уявляється коментар В. фон Гумбольдта: «...не можна достатньо пізнати характер однієї нації, не вивчивши одночасно і інші, що знаходяться з нею в тісному зв'язку, контрастні відмінності яких, з одного боку, власне і сформували цей характер, а, з іншого боку, є єдиним, що дозволяє повністю його зрозуміти»⁷.

Метафора є об'єктом вивчення багатьох гуманітарних дисциплін, особливо роль вона відіграє в лінгвокультурологічних та етнолінгвістичних дослідженнях. За даними енциклопедії «Українська мова» метафора – а) семантичний процес, при якому форма мовної одиниці або оформлення мовної категорії переноситься з одного об'єкта позначення на інший на основі певної подібності між цими об'єктами при відображенні в свідомос-

---

⁴ Демидова К.И., Диалектная языковая картина мира и аспекты ее изучения: монография, Екатеринбург, 2007, с.46

⁵ Белякова С.М., Прошлое и будущее в диалектной картине мира, [в:] Вестник ВГУ, Серия «Лингвистика и межкультурная коммуникация», № 2, 2005., с. 73.

⁶ Брыкина Е.В., Этнокультурная идиоматика донского казачества, Волгоград, 2003, с. 291.

⁷ Гумбольдт В. фон., Гумбольдт Фон. В. Избранные труды по языкознанию, Москва, 2000, с. 319.

ті мовця; б) похідне значення мов. одиниці, утворене таким чином. В основі метафори лежить згорнене або приховане порівняння (Арістотель) і ширше – імпліцитна аналогія нового з наявним, «дальшого» з «ближчим», менш відомого з відомішим і т. п.⁸. Російська дослідниця Привалова І. В. вважає, що унікальність метафори полягає в тому, що вона може виступати як функціональна одиниця трьох просторів: когнітивного, культурного та лінгвістичного⁹. В контексті лінгвокультурологічних та етнолінгвістичних студій метафора уявляється як істотна складова різних мовних картин світу, що відбиває національно-культурну специфіку інтерпретаційної дійсності. Метафора розкриває особливості сприйняття позамовної дійсності представниками різних культур. Компаративний аспект дослідження механізмів метафоризації в трьох мовах дозволяє виявляти і описувати спільні та відмінні риси у баченні світу різними мовними соціумами. Представники школи когнітивної лінгвістики розглядають метафору як когнітивний механізм, що визначає спосіб пізнання світу¹⁰.

Метафору традиційно розглядали як стилістичний троп або механізм розвитку полісемії в мовній системі. З розвитком лінгвокогнітивних та лінгвокультурологічних досліджень вона досліджується в першу чергу як когнітивний інструмент, здатний відобразити образне сприйняття дійсності та виявляти національну специфіку етноспецифічних рис мовних картин світу. Багато вчених схиляються до думки, що мовна метафора є відображенням когнітивної.

Багато в чому інтерес до метафори та процесів метафоризації визначається дослідженнями лексичного значення слова. Питання про склад і структуру лексичного значення, поява різних його трактувань дозволили по-новому поглянути на метафору, визнати за нею статус мовної структури, а не тільки приналежності до художнього тексту.

Вивчення фрагментів мовних картин світу на основі різних мов світу не обмежувалося їх описом і типологічних порівнянням: мовна картина світу ставала об'єктом дослідження в рамках цілого комплексу наук в рамках антропоцентричної парадигми: лінгвістики, когнітивістики, психології, культурології та ін. У цьому контексті слушно висловились В. І. Постовалова «картина світу в цілому не може бути буквально відображена в мові – це не стенограма, а саме інтерпретація, акт світорозуміння ... вона залежить від призми, через яку здійснюється світобачення»¹¹.

⁸ Українська мова (енциклопедія), Київ 2007, с. 333

⁹ Привалова І.В., *Интеркультура и вербальный знак (лингвокогнитивные основы межкультурной коммуникации)*, Москва, 2005, с. 46.

¹⁰ Чудинов, А.П. Становление и эволюция когнитивного подхода к метафоре, [в:] *Лингвокультурология*, 2007, с. 16-32.

¹¹ Постовалова В.И., *Существует ли языковая картина мира?*, [в:] *Сб. науч. трудов Московского педагогического института иностр. языков*, № 284, Москва, 1987, с. 65 - 72.

Такою призмою може бути метафора, так як вона дозволяє розглядати те, що пізнається, щось нове через уже відомі речі. Образ, що лежить в основі метафори, відіграє роль внутрішньої форми з характерними для даного об'єкта асоціаціями, які надають можливість мовцю втілювати у життя нові інтерпретації.

Людина, у термінах А. П. Чудинова, «мислить метафорами, створює при допомозі метафор той світ, в якому він живе»¹².

Визначною характеристикою метафори, яка є домінуючою при творенні мовної картини світу є «принцип фіктивності (коли, якщо б), цей принцип співвідноситься із принципом антропометричності»¹³. Такі аспекти дозволяють поєднувати в метафорі абсолютно не поєднувані на перший погляд смисли.

Процес вибору того чи іншого образу, який лежить в основі метафори пов'язується із специфікою свігосприйняття людини, що детермінується стереотипами та еталонами, які відносяться до її картини світу. Свігосприйняття надає метафорі статусу певного мірила оточуючого світу. Саме тому метафора, яка поєднує в собі різні фрагменти дійсності, розглядається як механізм, який приводить у взаємодію пізнавальні процеси людини, її емпіричний досвід, культурний спадок етнічного середовища, мовну компетенцію для того, щоб відобразити в мовній формі чуттєві образи та створити мовну картину невидимого світу.

У такому розрізі пропонуємо розглянути метафоричну лексику та фразеологію на позначення метеорологічних явищ в народній картині світу англійської, української та французької мов.

Наприклад, сакральною семантикою наділена номінація на позначення хмарного неба *ark*, also written *arc* *Hrf*. *Clouds in lines converging to two points on opposite parts of the sky. Noah's ark: They say when you see the hark it mostly tokens rain. A mare's-tail cloud; Seen in the morning and evening only on rare occasions. Found only in Upton Bishop among very old people. Ess. The ark worn't out, no clouds appear'd.* [ED1: 71]. Міфологема пекла реалізується у композиті *Hell-wain, a supernatural appearance seen in the sky at night* [ED3: 135].

Зооморфні метафори часто використовуються для репрезентації народної метеорологічної лексики та фразеології: *ask*, also written *aisk*: *Drizzle, fog. A haze or unclear state of the atmosphere generally preceding bad weather ; we speak of there being ' an ask up da sky' when ithas clouded over and looks unsettled Small particles of dust, or snow.* У першому значенні номінація має значення ящірка, тритон [ED1: 81].

---

¹² Чудинов А.П., Россия в метафорическом зеркале: когнитивное исследование политической метафоры (1991-2000), Екатеринбург, 2001, с. 6.

¹³ Б.А. Серебренников // Роль человеческого фактора в языке: язык и картины мира, Москва, 1988, с.188.

Небо на якому з'являються хмари, що віщують дощ називають *buggins' hopper: The appearance of rayed clouds springing from a point in the sky ; a sign of rain*, де *buggins' hopper* має буквально значення гнида, що стрибає [ED1: 433].

Зооморфний образ снігура, птаха, який має червону грудку представлено у номінації на позначення червоного заходу сонця: *bullfinch sky: A red-hued sunset* [ED1: 437]. За тією ж самою моделлю відбувається метафоричне перенесення вигляду шерсті ягняти на хмари: *lamb's-wool sky* «a collection of white orbicular masses of cloud»: *The peasant will look in vain for the . . . lamb's-wool sky* [ED3: 510].

Поведінка та характеристика лиса, як еталона хитрості у тваринному світі, реалізується у лексемі *foxy* «Cunning, sly; of the weather, deceptive, uncertain»: *A fisherman remarking upon the weather, pronouncing the appearance of the sky to be very foxy. We shall pay for this - its foxy weather* [ED2: 480].

Одна з назв чорних хмар, що віщують грозу у народній французькій мові *bouffio* (буквально: буйвол). У північних діалектах номінація *bouffio* означає шум, галас. У варварській латині, *bouffio* мала те ж значення. Показовим у такому випадку є вислів лангедокців, які кажуть: *Louvent bouffe* (буквально: Звідки дме вітер) [VDB: 85].

Форма хмари може нагадувати частини тіла тварини, як от *colt's-tail: a cloud with a bushy appearance like a ragged fringe, which portends rain: He did not want to see the Colt's Tail in the sky so often again; I have heard that mare's-tails denote meteors and change of weather. We call them colt's-tails here* [ED1: 730]; *mares' tails* (буквально: хвости кобили) «*Long, streaky clouds indicating stormy weather. Didna doo see yon marcs tails a' ower da croon o' da lift about twal? The sky had on the previous night been streaked with great 'mare's-tails' running up in the direction of the dangerous wind*» [ED4: 36].

Серед фразеологічних номінацій французької мови з зооморфним компонентом виокремлюється група синонімічних ідіом: *froid de canard (faire) (froid de canard de chien, de loup, d'attaque) – Il fait froid, ajoute-t-il, un froid de canard. Un froid de canard. – собачий холод собачий холод*. За даними словника вислів *froid de canard* походить з практики полювання на качок, що відбувається восени і взимку, коли дуже холодно [VDB: 57].

Вислів *un temps de chien* (буквально: собачий час) «*un temps pourri, pluvieux, gris, froid et nuageux*» мотивується ідеєю, що собака це брудна, зла і мерзена тварина, яка була популярною колись на певних територіях. Наприклад, погане або несправедне життя називали *Chienne de vie!* (буквально: собаче життя!) [VDB: 189].

Зі спостережень за поведінкою тварин походить жартівливий фразеологізм: *Pleuvoir comme vache qui pisse* [VDB: 284].

У 19 ст. в обіг входить вислів *un vent à décorner les bœufs* (буквально: вігер обрізав роги бикам) «дуже сильний вігер», який, очевидно, ґрунтується на тому факті, що велика рогата худоба зачинялась у стайні цілим стадом. У такому випадку тварини могли поранитися або пошкодити собі роги під час годування. Задля уникнення цього фермери обрізали їм роги. Цю операцію здійснювали, коли тварини були на пасовищі. Люди знали, що це може спровокувати сильні кровотечі, що своєю чергою приваблює б мух та інших комах. Щоб уникнути цього селяни обрізали роги у вітряну погоду, оскільки надмірна кількість комах була шкідливою для худоби [VDB: 192].

Фігоморфний образ квітки ромашки реалізує семантичне значення сонячної погоди: *gowan gabbit* «of the weather: bright, fine, deceptively clear»: *Applied to the appearance of the sky when it is very clear early in the morning. We'll hae rain or night, this morning's o'ergowan-gabbit'. A gowan gabbit day, a sunshiny day when the gowans have disclosed themselves* [ED2: 694].

Сильний вігер у погану погоду називають чорним: *Of wind or weather : foul, overcast. (Black wind, a piercing wind when the sky is overcast.); I Is it goin' to raain? Noa. I think it's nobbut a black wind cumin' on.* [ED1: 280].

Морозну погоду вважають синьою, за кольором неба у морозний день *blue, of the weather: chill, frosty* [ED1: 311].

Якості людини теж можуть метафорично представляти погодні умови: *blent* (буквально: такий, що мигає): *Of the sun : to shine after the sky has been overcast. Of fire: to flash. [The form is prob. taken over fr. blent, an old pp. form fr. Blenk (to shine, gleam)]*

Сузір'я Плеяд в діалектах англійської мови називається *Butcher's cleaver, the constellation Ursa major, also the Pleiades* (буквально: сокирка м'ясника) [ED1: 463].

Для позначення Полярного Сяйва в діалектах англійської мови використовується номен *Merry-dance* «the Aurora Borealis» (буквально: веселий танець): *As streamers aft throu' clearest sky in merry-dance flash out and fly* [ED4: 92].

Щоб назвати природне явище, коли одночасно іде дощ та світить сонце, існує ціла низка номінацій у різних мовах. Так, в англійській мові це *laughing rain, a rain from the south-west, with a clear sky-line* (буквально: дощ, що сміється): *When rain conies from the south-west with a somewhat clear horizon, with the appearance that the rain would cease in a short time, it is called a 'lauchin rain' and is believed to last for some time* [ED3: 536]. В українській мові на позначення такого природного явища використовують вирази: *Курячий дощ, свинячий дощ, сліпий дощ. Дождь сквозь сонце.* [СУМ: 465].

Початкові негативні смисли реалізуються у номінаціях, які мають негативну конотацію. Візьмемо до прикладу лексему *sankered*, з першим: рана у стані запалення. У контексті народної метеорологічної лексики роз-

вивається значення «жахлива, похмура погода»: *Of the weather or sky: threatening, lowering ; gusty. Sc. Twa gey cankert-like teethies o'cloud. A little cankered cloud getting up* [ED1: 506].

Погодні умови можуть концептуально уявлятися як зовнішність людини. Так, похмуре небо співвідноситься із зовнішнім виглядом потопельника *drooned: When the sky is overcast and dark all round, it is said to have 'a drooned appearance* [ED2: 181]. Об'єм та форма хмар представлені у номінації *тучний*: Грозовый. Тучний дощ. Сильный, но кратковременный дождь съ грозою. *Ой ідуть дощі усе тучнії*. Грин. III. 637. [СУМ: 2641].

Артефактуальна семантика шолому представлена у слові *helm: helm-cloud* «*A heavy cloud which sometimes covers the top of a mountain*»: *Sometimes, when the atmosphere is quite settled, with hardly a cloud to be seen and not a breath of air stirring, a small cloud appears on the summit of the mountain, and extends itself to the north and south. The helm is then said to be on, and in a few minutes the wind is blowing so violently as to break down trees, overthrow stacks, and occasionally throw a person from his horse, or overturn a horse and cart* [ED3: 136]. Колись в Англії майстри ставили свої відтиски на металевому посуді, який виготовляли. Ця традиція реалізується у наступній номінації: *ponommerins* «*Light fleecy clouds dappling the sky*»: *I thought it wur goin' to rain, didna yo see those ponommerins this morning? ' So called from their resemblance to pan-hammerings: the markings on new pans* [ED3: 576]. Сценарій просівання зерна втілено у фразеологізмі *Дощ — як крізь сито*. «Мелкий дождь. Мнж. 164». [СУМ: 465].

Зі сприйняттям оточуючого середовища пов'язана метафора французької мови *un soleil de plomb* (буквально: свинцеве сонце) «палоче сонце». Коли сонце особливо світить і гріє, спека тисне на наші плечі, на все тіло, ніби важка грудка металу. Щільність свинцю висока, і власне цей метал досить довго був символом, чогось важкого й масивного. Тому, лексема *de plomb* «свинцевий» це квалітатив, який вживався з поняттям сонця з 1835 р. [VDB: 124].

Іноді семантика номінацій на позначення явищ погоди реалізується через просторово-часові метафори. Наприклад, лексема *тітьма*: 1) *Тьма*. 2) *Густой тумань; дождь со снѣгомъ* [СУМ: 1790] містить у своїй значеннєвій структурі образ темряви.

Показовими у такому випадку є український номен на позначення дощової погоди *Година іде* «*Идетъ дождь* [СУМ: 451]. *Відповідно похідним від останнього буде вираз Годинне літо* «*Погожий, погодный, благоприятный (о погодѣ)*» [СУМ: 451]. *Схожу семантику розкривають номени де значення дощу реалізує лексема погода* «*Вѣтеръ, буря, дождь, снѣгъ*»: *Погода у вікно б'є, — зачиніть. Лебед. у. Як їхав, то одвернувсь, відкіль погода, йшла*. [СУМ: 1851]. *Погода упаде*. [СУМ: 1851].

Для української народної картини світу характерне представлення погодних явищ у вигляді живих істот. Про сильний дощ кажуть: *Дощ аж пищить, дощ як відром лє, дощ як з коновки*. [СУМ: 465]. Дуже часто в текстах народних примовок люди звертаються до дощу пропонуючи йому дарунки, намагаються просити ласки стихії: *Дощик, дощичок. Дощику, дощику! зварю тобі борщику в новенькому горщику, поставлю на дубочку: дубочок схитнувся, а дощик линувси — цебром, відром, дійничкою над нашою пашничкою. Ном. № 334. Ой дощику-накрапайчику, крапай! Ном. № 13389. Ув. Дощице* [СУМ: 465].

Отже, варто зазначити, що розглянутий нами фрагмент народної мовної картини співвідноситься з певним специфічним типом культури, відзеркалює народну культуру, багато в чому реалізується через «наївні», міфологічні уявлення про світ. Сприйняття оточуючого світу реалізується через уявлення про живу та неживу природу, її явища. Цей процес у мові відбувається шляхом метафоризації смислів властивих певній мовній спільноті. Народна свідомість концептуально вербалізує та метафоризує простір та час, стихії, природні явища, тварини та рослини, артефакти. Це яскраво видно на прикладі метафоричного способу творення народної метеорологічної лексики та фразеології в англійській, українській та французькій мовах.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ ЗІ СКОРОЧЕННЯМИ

- 1 СУМ – Б.Д. Грінченко, Словник української мови, Київ 1907 – 1909.
- 2 ED1, ED2, ED3, ED4 – Wright J. The English Dialect Dictionary Volumes I, II, IV, Oxford, 1898-1905.
- 3 VDB – T.J.A.P. Mignard Vocabulaire raisonné et comparé du dialecte et du patois de la province de Bourgogne, Paris, 1980.